



แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลบางหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่ อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้ใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกัน การทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในในเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present &

Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

๕.๑ การระบุความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

๕.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

๕.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง			โอกาสที่จะเกิด				
			ยากที่จะเกิด	ไม่น่าเกิด	เป็นไปได้ที่จะเกิด	น่าจะเกิด	ค่อนข้างแน่นอน
			๑	๒	๓	๔	๕
ผลกระทบ	วิกฤติ	๕	ปานกลาง ๕	สูง ๑๐	สูง ๑๕	สูงมาก ๒๐	สูงมาก ๒๕
	มีนัยสำคัญ	๔	ปานกลาง ๔	ปานกลาง ๘	สูง ๑๒	สูงมาก ๑๖	สูงมาก ๒๐
	ปานกลาง	๓	ต่ำ ๓	ปานกลาง ๖	สูง ๙	สูง ๑๒	สูง ๑๕
	น้อย	๒	ต่ำ ๒	ปานกลาง ๔	ปานกลาง ๖	ปานกลาง ๘	สูง ๑๐
	น้อยมาก	๑	ต่ำ ๑	ต่ำ ๒	ต่ำ ๓	ปานกลาง ๔	ปานกลาง ๕

๕.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน ๑ - ๓ แปลผล ความเสี่ยงต่ำ

ระดับคะแนน ๔ - ๘ แปลผล ความเสี่ยงปานกลาง

ระดับคะแนน ๙ - ๑๕ แปลผล ความเสี่ยงสูง

ระดับคะแนน ๑๖ - ๒๕ แปลผล ความเสี่ยงสูงมาก

๔. แผนปฏิบัติการและรายงานผลบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

แผนปฏิบัติการและรายงานผลบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
เทศบาลตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ลำดับ ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ตัวชี้วัดความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงก่อนการบริหารจัดการความเสี่ยง				กิจกรรม/มาตรการการ บริหารความเสี่ยง ทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖												การติดตามการบริหาร จัดการความเสี่ยง (สำหรับการติดตามผลรอบ ๖ และ ๑๒ เดือน)	ผลลัพธ์ที่ได้			
			ระดับ โอกาสที่เกิด	ระดับ ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง	ความหมาย		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔							
								ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.					
๑	การนำทรัพย์สินของราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	เจ้าหน้าที่บางรายนำ วัสดุอุปกรณ์ สำนักงานไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว	๒	๓	๖ ปานกลาง	ยอมรับความ เสี่ยง และมี มาตรฐาน ควบคุม	การจัดทำทะเบียนคุม ทรัพย์สินของราชการ การตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง) ของ ราชการ เป็นประจำ																<input type="checkbox"/> ควบคุมได้ตามมาตรการ <input type="checkbox"/> ไม่สามารถควบคุมได้ ตามมาตรการ	
๒	การควบคุมงานก่อสร้าง	การดำเนินงานของ ผู้รับเหมาไม่ ดำเนินการ เป็นไป ตามแบบหรือมีการ ลดคุณภาพของงาน	๕	๔	๒๐ สูงมาก	มีมาตรการ ลดความเสี่ยง	ให้ผู้ควบคุมงานควบคุม งานอย่างใกล้ชิดและ กำชับให้คณะกรรมการ ตรวจรับตรงตาม รูปแบบรายการ																<input type="checkbox"/> ควบคุมได้ตามมาตรการ <input type="checkbox"/> ไม่สามารถควบคุมได้ ตามมาตรการ	
๓	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	หัวหน้า/จนท.พัสดุ เลือกซื้อร้านที่ ตนเองสนิทหรือเป็น ญาติหรือร้านที่ ตนเองคุ้นเคยได้ง่าย	๒	๔	๘ ปานกลาง	มีมาตรการ ลดความเสี่ยง	กำชับเจ้าหน้าที่พัสดุ และ หัวหน้าเจ้าหน้าที่ พัสดุ ดำเนินการให้ เป็นไปตาม ระเบียบ พัสดุ ปรับเปลี่ยนร้านค้าใน การ จัดซื้อวัสดุและ เข้มงวด ในการตรวจ รับ วัสดุหรือ การจ้าง																<input type="checkbox"/> ควบคุมได้ตามมาตรการ <input type="checkbox"/> ไม่สามารถควบคุมได้ ตามมาตรการ	

ลำดับ ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ตัวชี้วัดความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงก่อนการบริหารจัดการความเสี่ยง				กิจกรรม/มาตรการการ บริหารความเสี่ยง ทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖												การติดตามการบริหาร จัดการความเสี่ยง (สำหรับการติดตามผลรอบ ๖ และ ๑๒ เดือน)	ผลลัพธ์ที่ได้				
			ระดับ โอกาสที่เกิด	ระดับ ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง	ความหมาย		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔								
								ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.						
๔	การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไป ใช้การส่วนตัว	เจ้าหน้าที่ไม่มีการ ควบคุมเลขไมล์ ระยะทางให้เป็น ปัจจุบันและไม่มีการ ขออนุญาตใช้รถ ก่อนออกเดินทางไป ติดต่อกันในแต่ละ ครั้ง	๔	๔	๑๖ สูงมาก	มีมาตรการ ลดความเสี่ยง	การสอบทาน และ กำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด																	<input type="checkbox"/> ควบคุมได้ตามมาตรการ <input type="checkbox"/> ไม่สามารถควบคุมได้ ตามมาตรการ	
						มีการควบคุม ติดตาม การทำงานอย่างใกล้ชิด																			
๕	การเรียกเก็บเงิน หรือ ประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ใน การขออนุมัติหรือขออนุญาต ต่างๆ	เจ้าหน้าที่บางราย เรียกเก็บหรือ ประโยชน์ตอบแทน อื่นๆ ในการขอ อนุมัติ หรือขอ อนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่ กฎหมายกำหนด	๒	๒	๔ ปานกลาง	ยอมรับความ เสี่ยง และมี มาตรฐาน ควบคุม	จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานแผนผัง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้ละเอียดชัดเจน และ เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานได้รับทราบ และถือปฏิบัติให้เป็น แนวทางเดียวกัน																<input type="checkbox"/> ควบคุมได้ตามมาตรการ <input type="checkbox"/> ไม่สามารถควบคุมได้ ตามมาตรการ		
๗	งานควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุ สำนักงานของแต่ละส่วน ราชการ	การเบิกจ่ายวัสดุ สำนักงานอาจไม่มี การจัดทำทะเบียน คุมการเบิกจ่ายซึ่ง อาจมีการนำวัสดุ สำนักงานไปใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว	๓	๓	๔ เสี่ยงสูง	ยอมรับความ เสี่ยง และมี มาตรฐาน ควบคุม	การจัดทำทะเบียนคุม การเบิกจ่ายวัสดุ สำนักงาน																<input type="checkbox"/> ควบคุมได้ตามมาตรการ <input type="checkbox"/> ไม่สามารถควบคุมได้ ตามมาตรการ		
						ให้แต่ละส่วนราชการ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑ ท่าน ควบคุมดูแลการ เบิกจ่ายวัสดุสำนักงาน																			

